

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šte. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovoljivo pošilja naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svetovna vojna.

Turčija se je spustila v boj. — Napad na mesta ob Črnem morju. — Šabac zopet naš. — Napad na Črnovice. — Nemci v Poljski se grupirajo. Strašno klanje v Belgiji.

Rusija — Turčija.

Svetovni požar se še vedno širi.

Več mesecev se je že Turčija pripravljala na vojno proti Rusiji in Angleški; sedaj jo je proti Rusiji pričela brez napovedi. Dne 29. oktobra med deveto in deseto uro dopoldne je neka turška križarica s tremi dimniki v ruskem mestu Feodoziji v Črnem morju obstreljevala kolodvor in mesto in poškodovala katedralo, grško cerkev, žitnice v pristanišču in pomole. Poslopje podružnice ruske banke za zunanjo trgovino je začelo goreti. O pol enajsti uri je križarica odpeljala proti jugozahodu. — V Novorosijsk, ki je tudi rusko mesto ob Črnem morju, je priplula znana turška križarica „Hamidie“ in je zahtevala od mesta, da naj se ji poda in izroči državno last, ker bi drugače morala mesto bombardirati. Križarica je zopet odpeljala. — Feodozija je mesto na otoku Krimu v Črnem morju in šteje 16.657 prebivalcev. Vshodno od tega mesta je Novorosijsk, ki spada že pod azijsko Rusijo in šteje 16.208 prebivalcev.

Še isti dan zvečer ob desetih je rusko brodovje v Črnem morju napadlo turško brodovje. Nastal je boj, v katerem sta bili potopljeni dve ruski ladji: ena polagateljica min in ena razdiralka torpedov. Turki so vzeli ruski premogovski parnik s 13 častniki in 87 možmi. Turško brodovje ni imelo izgub, ko je napadlo ruske torpedovke, ki so mu hotele preprečiti izhod iz Bospora v Črno morje. Turško brodovje je šlo nad Sebastopolj in ga je z uspehom bombardiralo. Sebastopolj je mesto na bregu polotoka Krima v Črnem morju in šteje 50.000 prebivalcev. Leta 1854., ko so se Francozi in Angleži bojevali proti Rusom, je bilo to mesto oblegano in razdejano. — Pozno zvečer je bil v Carigradu pod predsedstvom velikega vezirja izreden ministrski svet. — Francoski predsednik Poincaré je pozval Romunijo, Bolgarijo in Grško, da naj se izjavijo, če so s Turčijo ali proti Turčiji.

Na rusko-turški meji so se že začeli boji med ruskimi in turškimi četami. V Samsonu je 200.000 Turkov namenjenih proti Kavkazu.

Turško brodovje je dne 1. novembra obstreljevalo ruska pristanišča v Črnem morju do Sebastopolja. Ruske vojne ladje in zasebni parniki so pobegnili v reko Prut. V Odesi je bila vsled turškega obstreljevanja poškodovana sladkorna tovarna. Električna železnica ne vozi več, ker je bila njena postaja tudi poškodovana. Poroča se, da je turško brodovje poškodovalo 14 ruskih ladij. To so bili ne-le parniki, ampak tudi bojne ladje. Drugo poročilo pa pravi, da je turško brodovje uničilo 36 ruskih parnikov, ki so bili že z blagom naloženi.

Pristaniške oblasti v Carigradu so pričele zaplenjevati v pristanišču se nahajajoče angleške in francoske trgovske ladje.

V Palestini se zbirajo turške čete proti Egiptu pod poveljstvom Zekki-paše.

Iz Bagdada pojde 13. armadni zbor pod poveljstvom Kiamil-paše skozi Perzijo nad Indijo.

Turčija je odpoklicala svoje poslanike iz Londona, Pariza, Petrograda in Belgrada.

Turčiji so napovedale vojno Japonska, Črna Gora in Belgija.

Srbski poslanik je zapustil Carigrad in izročil srbske podanike v varstvo amerškemu poslaniku.

Turški poslanik je bil dne 3. novembra odpoklican iz Petrograda. Francoski in angleški poslanik sta zapustila Carigrad in se čez Solun odpeljala domov. V solunsko pristanišče je priplula neka angleška vojna ladja. Srbsko poslanništvo je dne 2. novembra v Carigradu snelo svoje grbe in drugi dan je srbski poslanik Nenadović odpotoval čez Solun v Niš. Prej je ta poslanik izročil turški vladi noto, v kateri je bilo povedano, da so diplomatične zveze med Srbijo in Turčijo pretrgane.

Dne 3. novembra je turški poslanik zapustil London.

Turški poslaniki v balkanskih državah so bili poklicani k posvetovanju v Carigrad.

Sodi se, da bo de Turčija postavila proti Rusiji 300.000 mož.

Angleško-francosko brodovje je začelo dne 4. novembra obstreljevati utrdbे pri vzhodih v Dardanele. Turčija zahteva od ruske vlade, da naj precej odpokliče iz Perzije svoje vojake. Isto je zahtevala Perzija od angleške vlade.

Dve angleški križarici sta obstreljevali Jafo. Turška artilerija je odgovarjala in križarici sta se umaknili.

V Carigradu je bilo razglašeno, da nobeden inozemec ne sme odpotovati, dokler ni poravnal svoje dolžnosti proti državi. Ta ukaz velja podanikom trojnega sporazuma.

Ko se je razglasilo v Jafi, da je izbruhnila vojna so bile velike ovacije za Turčijo, Avstrijo in Nemčijo.

Manifestacije za Turčijo so bile zadnji ponedeljek tudi v Trstu. Na tisoče ljudstva je korakalo pred turški konzulat. Konzul je govoril množicam z balkona in naglašal, da stara ljubezen spaja Nemce, Madjare in Turke. Povdarjal je, da sta nemški in turški narod verna in da jima bo Bog zato podelil zmago. Množica je šla v sprevedu tudi pred nemški konzulat in prepevala „Die Wacht am Rhein“.

Na Dunaju prebiva okoli 1000 Turkov. Dne 2. novembra so ti Turki priredili pred našim vojnim ministrstvom in pred nemškim poslaništvom manifestacijo. — Velike manifestacije za Turke so bile v Berlinu. Množica je pela po ulici „Heil dir!“

V Carigradu je zaprla vlada več ruskih samostanov in delovati je nehala ruska banka in mnogo ruskih podjetij.

Kabel med Sebastopoljem in Varno, kakor tudi onega med Carigradom in Odeso, so Turki prerežali. Poškodovali so Turki 5 bojnih ladij in 19

ladij, s katerimi so Rusi hoteli prevažati vojake proti Turčiji. Turčija je zahtevala, da naj Rusija razoroži vse svoje čnomorsko brodovje, kar je pa Rusija seveda odklonila.

Poroča se, da so pri obstreljevanju pristanišč turške ladje uničile Rusom 55 skladišč za žito in petrolej. Turki so zaprli glavna opirališča ruske vojne mornarice v Črnem morju z minami.

Turško brodovje je potopilo rusko stacijsko ladjo „Donec“.

Šejk-ul-islam je izdal proglas na vse mohamedance, da naj branijo ogroženi kalifat.

Ministrski svet v Carigradu je imel dne 1. novembra sejo. Predsedoval je veliki vezir. Nekaj turških ministrov je odstopilo, med njimi finančni minister Djavid bej.

Rusi so pričeli zidati utrdbе ob kavkaški meji. Streli nekega turškega torpednega čolna so povzročili eksplozijo na neki angleški oklopnici. Angleške ladje so prišle potem iz vidika.

Angleži so zapustili egiptovsko mejo, porušili tamošnje vasi in se umaknili proti sueškemu kanalu.

Car je zapovedal armadi v Kavkazu, da naj prekorači mejo in napade Turke.

Neka turška oklopnica je bombardirala mesto Batum na vzhodnem bregu Črnega morja z uspehom. Mesto ima 30.000 prebivalcev.

Pri Erzerumu so ruske čete šle čez mejo v turško Armenijo. Turške čete so jih ustavile.

Ruski car je izdal manifest povodom začetka rusko-turške vojne. V manifestu izraža car zaupanje, da bo Rusija novi napad starega sovražnika krščanske vere in slovanskih narodov kaznovala in dobila pot k rešitvi zgodovinskih, od pradedov podedovanih načrtov na bregovih Črnega morja.

Zastopstvo ruskih interesov v Turčiji je prevzela Italija. Amerika tega ni mogla prevzeti, ker je njen zastopnik v Carigradu Žid.

Turki so baje potopili veliko rusko bojno ladjo „Sinop“, ki je štela v mirnem času 652 mož posadke.

Rusija še ni napovedala vojne Turčiji, ampak je stavila kot pogoj za mir té le zahteve: Vojni ladji Goeben (Sultan Selim) in Breslau (Midilli) naj se razorožita, tripelententi naj se dovoli prosta pot skozi Dardanele in povrne naj Turčija škodo, narejeno po bombardiranju čnomorske obali. Škode je 100 milijonov.

Turki so zasedli del čnomorskega obrežja. Iz Odesa so prebivalci zbežali proti Moskvi. Angleški parnik „Fridrica“ je bil obstreljen in je zgorel pri bombardiranju pristanišča pri Novorosijsku. Tudi tovarna za železniške vozove in pletilnica nogavic sta začeli goreti. V Aivatiku v Mali Aziji so Turki potopili neki angleški parnik. V Carigradu so zaprli moštvo ondi zaplenjene ladje „Carjeva Olga“. Pred Dardanelami so angleške in francoske oklopnice in križarice izstrelile 240 krogelj, ki pa niso napravile škode.

Avstrija — Rusija.

Več dni so imeli ljuto bitko naši z Rusi na prostoru med Starim Samborom in Turko, ki leži v Karpatih. Naši so dosegli popolno zmago, potisnili nazaj dve ruski diviziji pešcev in eno brigado strelcev in vjeli 2700 Rusov. Stari Sambor je zopet v naših rokah.

Črnovice so ruske čete, ki imajo ondi blizu svoje utrjene postojanke, zadnje dni hudo obstreljivale. Posebno so leteli strelji na palačo grškega vzhodnega nadškofa, a brez posebnega uspeha. Naši so se v Črnovicah obdržali. Dne 27. oktobra so Rusi napravili posebno srdit napad. Okoli 30 strelcev je doseglo mesto, ki pa drugod niso napravili škode, kakor na neki pivovarni in na dveh zasebnih hišah. Ruski poveljnik je poslal sela k polkovniku Fischerju z zahtevo, da se mu mesto izroči. Dne 30. oktobra so Rusi oddali na mesto 360 strelcev iz topov, več jih je zadelo grško cerkev in jo poškodovalo. Strelji iz naših topov so prisilili ruske topove, da so umolkli.

Bivanje v Krakovu civilnim osebam ni dovoljeno. Povračanje beguncev je zabranjeno, ker je ondi trdnjava.

Car Nikolaj je zopet prišel k armadi na bojišče.

Rusi so nehali napadati Črnovice. Poulični promet dobiva staro podobo.

V bitki pri Lisi Gori so naši vjeli 20 ruskih častnikov in 2200 mož. Zadnje dni so boji na Ruskem Poljskem prenehali.

V Galiciji so dne 4. novembra pri Jaroslavu naši vjeli 300 Rusov. Hud boj se je pričel na levem bregu Sana pri Nisku.

Avstrijski veliki topovi v Galiciji. Naši mogočni 30,5 cm topovi, ki so se tako strahovito v Belgiji in v Franciji izkazali, delujejo zdaj proti Rusom v Galiciji. Pred nekaterimi dnevi so pregnali pred Jaroslavom sovražnika iz betoniranih utrd. Honvedski artiljeristi pripovedujejo prave čudeže o strašnem učinkovanju teh topov. Prvi strel je že zadel; ena sovražnikova baterija onstran Sana je zletela v zrak. Dele topov in očrnele ruske mrličje so našli 300 korakov proč od prvotnega mesta. Naše baterije so izstrelile do 35 strelcev. Gromenje je bilo tako silovito, da se je čulo 25 km daleč. Šipe so vsled zračnega pritiska popokale. Prebivalstvo je mislilo, da je potres.

Nemčija — Rusija.

Med Varšavo in Ivangorodom so Rusi zbrali velike armade. Istotako na severu od Varšave. Nemške armade so ustavile napredovanje. Avstrijske čete so se zopet zbrale in odbile ruske napade. O generalu Hindenburgu ni bilo nič slišati. Na levi strani Visle na črti Lodz—Zavichost so bile ruske čete v bojih z zadnjimi nemškimi stražami. Bili so pa prej Nemci že pred Varšavo in so razdejali industrijska mesta Pruškov, Zirardov in Blonje. — Prišel je nad Varšavo nemški zrakoplovec, ki je vrget 14 bomb in napravil precej škode.

V Ruski Poljski so se nemške armade tako nanovo grupirale, da so se umaknile daleč proti zapadu. Rusi so jim z močnimi silami sledili do črte Kutno—Opačno. Velike čete so Rusi zbrali med Plockom in Skijerivicami, prodrli so potem na južnem Poljskem čez železniško progo Lodz—Ostrovica in dalje proti Kjelcu—Klimontov. Ob spodnjem Sanu gredo Rusi proti Visli navzgor. Pri Opatovu so pa prodirajoče ruske čete zadele na velik odpor Avstrijcev.

Avstrija — Srbija.

Pri vpadu v Mačvo so bile naše čete zadele ob hud odpor Srbov. Po dolgem, težavnem boju so mogle zavzeti močne, z žičnimi ograjami za-varovane srbske utrde pri Ravnju. Mačva je v mnogih krajih močvirnata, zato naše čete, ki so prišle tja čez Savo in Drino, težko korakajo naprej. Srbi se obupno branijo, vendar so naši zasedli kraje: Crna Bara, Banovo polje, Radenković, Glušci in Tabanović. Vsi ti kraji so nekoliko južno od Ravnja ob Drini, v severni Mačvi. Srbi so imeli pri Ravnju ob cesti betonske okope, katerih niso hoteli zlepa zapustiti. Potem so jih naši premagali, so izvlekli iz teh skrivališč 600 srbskih mrličev. Mnogo srbskih vojakov je prišlo ranjenih v naše roke. Nad 200 Srbov je utonilo. Drugi Srbi so se umaknili proti jugovzhodu.

Pohod Avstrijcev skoz Mačvo zmagovito napreduje. Iz utrjenih postojank pregnani Srbi se le malo upirajo. Samo severno od Šabca je bilo treba z naskokom vzeti močno utrjene postojanke. Na vseh svetnikov večer so si naši z naskokom zopet osvojili mesto Šabac, katerega so bili vzeli že v začetku vojne, pa so se potem umaknili, ker je bilo več naših čet izpred Srbije odposlanih na severno bojišče. Zdaj je v Srbiji dovolj naših čet. Prodirajoče kolone so zasedle železniško progo Šabac—Lješnica, konjenica je vjela veliko Srbov. Naši so vjeli na mačvanskem ozemlju 1500 Srbov. Z višine Bežanja so naši bombardirali Topčider ter savsko in donavsko obrežje pri Beogradu.

Avstrijskega vojnega zrakoplovca nadporočnika Sanchiza so zadeli, ko je plul po zraku, srbski strelji. Prišel je sicer še s svojim aparatom na 70 km oddaljeno naše letališče, a je kmalu potem vsled ran umrl. Cesar mu je pred smrtjo brzojavno podelil križec.

Na Romanji planini so pustili Srbi, ko so zbežali pred našimi polki, osem gorskih topov, veliko streljiva in pušk in nekaj strojnih pušk in bomb. V Sarajevo so došli trije transporti vojnih vjetnikov.

V Nišu nekateri listi še izhajajo, ali po tiskarnah manjka papirja, zato se tiskajo časopisi na papir za lepake in v mali obliki. Sezname izgub se ne objavljajo.

Ni resnica, da bi bil kralj Peter prevzel državne posle, iste vodi še vedno prestolonaslednik.

Srbi skušajo naše čete prekaniti s tem, da se jim približajo v obleki naših padlih vojakov in potem naglo napadejo, ali pa položijo svoje čepice na prazne okope, iz drugih okopov pa začno na naše streljati. Njihovi okopi so položeni z velikimi zvijačami, kar je pa naše že izučilo.

Ko so prodirale naše čete naprej od Šabca, so na jugu in jugozahodu vnovič naletele na sovražnika in ga prijele.

Na planini Romanja so naši vjeli 7 častnikov in 647 mož ter dobili 5 topov, 2 strojni puški in mnogo streljiva.

Avstrija — Črna Gora.

Cel teden so naše vojne ladje, zbrane v Boki Kotorski, in topovi iz utrdb bombardirali Lovčen. Črnogorski topovi na Lovčenu vkljub velikemu trudu našim niso mogli napraviti mnogo škode. Francosko brodovje si pa zaradi našega brodovja ni upalo priti Črnogorcem na pomoč.

Črnogorcem so naši vzeli 1000 glav goveje živine, katero so si bili nabrali po Bosni in jo hoteli odgnati v Črno Goro.

Nemčija — Belgija.

V Belgiji ovira napredovanje nemških čet poplava ozemlja, ker so Angleži podrli zatvornice pri Nieuportu. — Pri Ypresu so nemške čete prodrle, vjele 600 Angležev in zaplenile nekaj topov. Tudi tiste čete, ki se bojujejo zahodno od Lilleja, so prišle naprej. Pri Vallyju so Nemci vjeli okoli 1500 sovražnikov. Na belgijski obali so zasedli 14 krajev, katere so branili zavezniki.

Nemci so zasedli Tourhout in porušili Dilmuiden.

Velika bitka na Flandernskem se nadaljuje. Nemci neprenehoma napadajo, ker hočejo na vsak način priti v Calais, pa jih je tudi že veliko padlo. Nemška armada vojvode Virtemberškega ob kanalu Yser se je pomnožila in šteje 450.000 mož. Nemci so zasedli obrežje od Ostenda do Knockeja. V vlakih vozijo ranjence z bojišča. Angleške ladje vozijo po visokem morju, ker težki nemški topovi gospodarijo nad vvhodom v Šeldo in nad morskim obrežjem.

Bitke na belgijski meji se smejo prištevati najstrašnejšim na svetu. Izgube na obeh straneh presegajo izgube največje bitke v rusko-japonski vojni. Podobne so bitke mesarskemu klanju. Na tisoče ranjencev z razbitimi udi leži po bojišču, se vozi na brezštevilnih vozovih ali se pomika tramvoma proti severu. Na poljih leži na tisoče mrtvecev in nikogar ni, ki bi jih pokopal. Vozovi in topovi gredo čeznje. V mestu Ostende so vse bolnišnice in večja poslopja prenapolnjena z ranjenci. Voda v kanalih od Ostende do Nieuporta je rdeča od krvi.

Dne 31. oktobra so pred Nieuportom vnovič začeli grometi topovi. Belgijci so dobili ob Yseru ojačenja in so se bili besno. Francozi so poslali semkaj na pomoč afrikanse čete. Bila je silna bitka.

Nemška armada je vzela v zadnjem delu Belgije, južno od Nieuporta, kraja Ramscapelle in Biyschote in pričela napad na mesto Ypres.

V okolici Verduna in Toulja so se bili le mali boji.

Za belgijsko morskobal se Angleži silno bore, da bi Nemci ne prišli v Dünkirchen. Iz 26 angleških bojnih ladij so streljali Angleži na nemške postojanke. Niso pa napravili škode, dasiravno je skoro vsako sekundo počil strel.

Nemčija — Francoska.

Nemci so prišli do prepričanja, da so Francozi hudi in nevarni sovražniki. Njihova artiljerija strelja sijajno, ima dovolj municije in točno zadeva. Francoski letalci so znameniti in v premikanju nemških čet dobro poučeni. V umikanju je Francoz mojster, zna si izbrati najboljše postojanke, dobro porabi čas in vnovič napade.

Ribot, sin francoskega finančnega ministra, je pri Lillu bil vjet od Nemcev.

Že drugi mesec se bijejo najstrašnejši boji med Nemci in Francozi. Francozi imajo že nad pol milijona ranjencev, med njimi je mnogo težko ranjenih. Seveda imajo Nemci tukaj mnogo izgub.

Francozi so v Parizu zopet zasegli 40 trgovskih hiš.

Nemčija — Angleška.

Nemške ladje so položile mine ob obali Irske in vsled tega se je potopil neki angleški parnik, kar je Angleže grozno vznemirilo.

Angleška križarica „Hawke“, ki se je potopila, je imela 594 mož. Ker se jih je rešilo le 70, se je potopilo 524 Angležev.

Angleži se tolažijo s tem, da Nemci ne bodo mogli streljati čez kanal in da tudi v Calaisu, ako ga zasedejo, ne bodo napravili nobenih lop za balone, ker bi jih uničili angleški drednoti.

Angleški podvodni čoln je dne 4. novembra nemško brodovje uničil.

Albanija.

V Valoni že dlje časa ni bilo nobene vlade, ker člani vlade, sami Mohamedanci z Osman efendijem na čelu, niso imeli nobene moči. Veliko so trpeli begunci iz Epira in širile so se bolezni. Italija je poslala pomoč. Z ladjo „Dandolo“ je poslala par zdravnikov. Za to ladjo so prišle pa še druge pred Valono in zasedle otok Saseno. To se je pa zgodilo na prigovarjanje angleške vlade, ki je celo posredovala, da sta se Grčija in Italija glede okupacije sporazumeli. Grčija trdi, da je začasno zasedla Epir iz humanitarnih razlogov, ker je od onod veliko prebivalcev pred arnavtskimi tolpami moralo zbežati v Valono.

Italijani v Albaniji.

Dne 27. oktobra je prišlo pred Valono več italijanskih ladij, katere je ondotna inteligenca slovesno pozdravila.

Bolgarija.

Bolgarija je zahtevala, da naj se ji odstopi Macedonija do Ohride in Bitolja. Srbija je odgovorila, da se bode o tem obravnavalo po vojni. Radoslavov, zastopnik Bolgarije, je izjavil, da so s tem pogajanja razbita. — Bolgarski ministrski predsednik je izjavil dr. Momšilovu, podpredsedniku sobranja, da ni resnica, da bi Avstrija silila Bolgarijo, naj zasede Novo Srbijo, in da si bo Bolgarija o pravem času že sama znala pomagati in uveljaviti svoje zahteve.

Rusija — Bolgarija.

Ruski poslanik v Sofiji Savinski se je šel bolgarskemu ministrskemu predsedniku v imenu svoje vlade zahvaliti, da Bolgarija ostane nevtralna.

Rusija — Japonska.

Japonska je obljubila dati Rusiji 200 najtežjih Kruppovih topov, zato, da bi dobila od Rusije polovico otoka Sahalina.

Tsing-Tau.

Japonci so začeli dne 31. oktobra z morja in na suhem bombardirati Tsing-Tau.

Angleška in Italija.

Angleška je svetovala Italiji, da naj pošlje svoje brodogradilne proti Valoni in napravi zopet red v okolici Argirokastra in Premeti. Proti italijanskim trgovskim ladjam pa Angleška trdo postopa. Že tretji italijanski parnik, ki je vozil baker, je angleško brodogradilno v Sredozemskem morju ustavilo in ga odvedlo v Gibraltar.

Portugalska.

Na Portugalskem je boj med rojalisti (katoličani), ki hočejo, da naj Don Miguel zasede prestol, in med framazonosko vlado. Don Miguel drži z Avstrijo in Nemčijo, vlada bi jima pa rada napovedala vojno. Po celi deželi je bilo zadnje dni veliko rojalistov zaprtih. Vsi njihovi časopisi so zatrti. Vlada je dala framazonom prosto roko, da lahko besne proti rojalistom in z njimi polnijo ječe.

V Chavesu so zopet proglasili kralja Emanuela za portugalskega kralja. Iz Oporta so odšle čete v Chaves.

Perzija.

Perzijski poslanik v Carigradu je izjavil, da je čisto naravno, da bo Perzija držala s Turčijo. Perzijska armada ima za poveljnike nemške in turške častnike.

Rusija in Perzija.

Rusija je prestavila svoje vojake iz Perzije na Poljsko. Perzijci, ki so v zvezi s Turki, so nevoljni, da se Rusija ni zavezala, da z vojaštvom ne bode več prišla v Perzijo. Perzi so Ruse napadli in umorili in ranili okoli 100 kozakov. Ruski konzul v Ispahanu se je tako razjezil, da je vsled tega nagloma umrl. Izdal se je razglas na ljudstvo, da naj se Perzija sedaj osvobodi in da naj reši Mohamedance na Kavkazu Rusov.

Egipet.

Angleška je proglasila v Egiptu svojo suvereniteto. Vpadlo je v Egipet 2000 Beduinov.

Turški poslanik je izročil angleški vladi ultimatum egiptovskega kediya (podkralja), ki zahteva, da se morajo angleške čete takoj umakniti iz Egipta. Proti egiptovski meji korakajo močne turške bojne sile.

V Kairu in Aleksandriji so se spopadli angleški vojaki in Arabci. Na obeh straneh je bilo več mrtvih. Angleško-francosko brodogradilno je pred Port-Saidom.

«Emden». Nemška križarka „Emden“ se vedno potaplja sovražnikov ladje. Dne 28. oktobra je potopila rusko križarico „Žemčug“. Napravili so Nemci na „Emdenu“, da so rusko ladjo premotili, četrti dimnik in izobesili rusko zastavo. Potem so naglo zavozili proti ruski ladji. Preden je ta prijateljico spoznala, je dobila torpedo v bok in se je potopila. Utonilo je 85 moških in 52 se jih je rešilo, med njimi 12 ranjencev.

Dimitrijevi v Bolgariji. General Radko Dimitrijevi, poslan od ruskega carja, je v važni zadevi prišel k bolgarskemu kralju Ferdinandu.

Kitajci proti Nemčiji. Kitajska vlada je prepovedala ondodnim časopisom objavljati nemška vojna poročila.

V Skadru je velika zmešnjava. Vlada je morala razglasiti vojno stanje. Katoličani in mohamedanci so vsak zase utaborjeni.

Nemški general ranjen. General pl. Deimling je bil ranjen od granate v stegno. Rana ni tako huda, da bi moral zapustiti armado.

Francoska in Italija. Francoska Italiji ne zaupa in je zopet pomnožila garnizije ob italijanski meji.

Zmota. V Sredozemskem morju so angleške križarice obstreljevale neki grški torpedni čoln, da se je potopil. Angleži so mislili, da je to turški torpedni čoln.

Moltke, šef nemškega generalnega štaba je obolel. Cesar ga je poslal na neki grad, da se ondi pozdravi.

Ruska vojna moč. Rusija ima na bojišču osem armad. Poveljnik prve armade je Rennenkampff v okolici Kovna. Pri Grodnem je poveljnik druge armade general pehote Sihinski. Tretja armada ob reki Narevu stoji pod poveljstvom generala Mistenka. Četrta armadi pri Varšavi poveljuje general Lisicki. Peti lublinski armadi je poveljnik general kavalerije Plehve, šesti holmski armadi Ewerth, sedmi armadi je bil doslej po-

veljnik Dimitrijevi, ki je bil odstavljen, ker je brezuspešno napadal Premisel, in pri Lvovu je poveljnik general Brusilov.

Ruska livarna topov. Blizu Petrograda je velika Putilova livarna topov. Prej je imela tovarna 8000 delavcev, sedaj jih ima 12.000. V Putilovi tovarni izdelujejo tudi torpedne rušilce in velike oklopnice.

Iz ruske bolnice. Neki vjetnik, ki se nahaja v bolnici v Kijevu, piše: „Nam je dobro. Zdravniki in sestre nam lepo strežejo. Za hrano imamo zjutraj čaj, opoldne močno juho in pečenko, zvečer zopet pečenko, ali pa kuretino. Alkohol ne dobimo nič, ker je prepovedan. Za pijačo imamo čaj, ker je voda slaba. Lahko se precej prosto gibljemo.“

Francoska vlada se še ni poboljšala. Francoski vojni minister je izdal oklic, s katerim prepoveduje gospem, ki pri „Rdečem križu“ strežejo po vojaških bolnišnicah, dajati bolnikom katoliške svetinje in druge pobožne znake, češ, da so sedaj na bojiščih vojaki raznih ver in da se tedaj bolnim in ranjenim vojakom ne sme dati kaj takega, kar je v zvezi s katoliško vero. Brezbožna politika francoske vlade draži tedaj tudi v teh resnih časih katoliški čut svojih podložnikov.

NOVIČAR.

Naši odlikovani junaki. Od tretjega zbora so bili odlikovani naši slovenski junaki, in sicer so dobili srebrno hrabrostno svetinjo prvega razreda: praporščak Rudolf Gras, infanterist Anton Bončar, narednik Jakob Belec, četovodja Ivan Dernuc, računski podčastnik Matija Mavrovič, narednik Ivan Zarastnik in četovodja Jožef Grubič. Srebrno hrabrostno svetinjo drugega razreda so dobili: infanterist Ivan Čatar, kadetni aspirant Milan Peterlin, četovodja Hubert Vötsch, korporal Bogumil Hudelist, infanterist Franc Ferencak, korporal Ferdinand Krese, častniški sluga Franc Skriep, korporal Jožef Vrtič ter podčastnika Viljem Simončič in Ivan Haller. Železno krono tretjega razreda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik Franc Murko; vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo stotnik Friderik Konšek. Signum laudis so dobili: nadporočnik Josip Šeme, poročnik Vladimir Krasnik, poročnik Karel Babnik, poročnik Marij Robek, naporočnik Franc Murko in stotnik Friderik Ivančič. Srebrno hrabrostno svetinjo prvega razreda so dobili: infanterist Ivančič, rezervna kadeta Ignacij Pehani in Ferdinand Kranjec in bronasto zaslužno kolajno je dobil stotnik Franc Zwirn. Zlato hrabrostno svetinjo: četovodja Rudolf Kovačič in korporal Emil Klopčaver. Srebrno medaljo je dobil med drugim tudi Emil Žnidaršič.

Štiri sinove ima v vojski avstrijski državni poslanec baron Fuchs.

V kranjski župni cerkvi bodo jutri ob 9. uri imeli poljski begunci iz Kranja in okolice sv. mašo s poljskim petjem. Potem odidejo poljski črnovojniki na nabor v Galicijo.

V Savi je utonila minulo soboto petletna posestnikova hči Anica Krt z Gorenje Save pri Kranju. Igrala se je ob Savi, kjer je njena starejša sestra prala, padla je v reko in utonila. Deklico so pri Drulovski potegnili mrtvo iz vode.

Kap je zadela Marjano Šilar iz Zgornjega Bitnja, ko je šla v nedeljo popoldne iz Šmartina pri Kranju iz cerkve domov.

Ranjeni organisti. Na severnem bojišču so bili od šrapnelov ranjeni ti-le organisti: Ciril Mohor iz Kranja, Alojzij Oven iz Predoselj in Jožef Knific iz Besnice.

Ranjen je bil: rezervni poročnik Josip Berce, profesor ljubljanskega liceja, ki je po privatnem poročilu, na potu iz Galicije umrl.

Kolera na Koroškem. V Volšperg in Šent Andraž na Koroškem so prišli begunci iz Galicije in so zanesli tja kolero, ki je že zahtevala nekaj žrtev. Kolera je tudi v Celovcu.

Požar. V Begunjah pri Lescah je zadnji ponedeljek zjutraj neki fant zažgal gospodarsko poslopje, ki je last posojilnice v Radovljici. Maščeval se je nad nekim posestnikom, ki je imel v tem poslopiju shranjeno seno. Domača požarna bramba je k sreči ogenj zadušila.

Nekakšna grozota. Nemci so izdali zelo veliko razgl. o, s katerimi se na prav nedostojen način sramote naši sovražniki Rusi, Srbi, Angleži in Francozi. Ker to ni za kulturni narod, se je začelo med Nemci samimi, in zlasti med vojniki, gibanje proti tem razgl. o, češ, da ne delajo časti nemški olik in dobremu okusu, s katerim se Nemci radi postavljajo.

Koliko črnovojnikov pojde sedaj na nabor? Zglasiti se morajo vsi črnovojniki od 24. do 36. leta, ako niso že sedaj pod orožjem, da se podvržejo novemu naboru. Koliko mož pojde na nabor, ni lahko dognati in se da le približno presoditi. Vseh moških od 24. do 36. leta je bilo l. 1910. v Avstro-Ogrski ter Bosni in Hercegovini skupaj 4 milijone 527 tisoč in 563, in sicer v Avstriji 2.532.277, na Ogrskem 1.816.298, v Bosni in Hercegovini pa 278.988.

Znižanje obrestne mere. Dunajski denarni zavodi so sklenili znižati obrestno mero pri vlogah, ki so bile vložene pred 1. avgustom 1914. na 4 1/2 %, pri drugih poznejših vlogah pa na 3 1/2 %.

Draga jajca. Jajca so se pri nas podražila, ker jih ne dobivamo iz Rusije. L. 1912. se je iz Rusije v Avstrijo vpeljalo jajc za 58.593.000 K.

Kakšen kruh bomo jedli v vojni. Izšla je ministrska naredba, ki ukazuje, da v Avstriji od 1. decembra 1914 peki ne bodo smeli peči več kruha iz same pšenične ali ržene moke. Smelo se bo za peko te moke vzeti le 70 %, drugih 30 % se bo pa moralo primešati ječmene, koruzne ali krompirjeve moke. Prodajalci kruha ne bodo smeli drugačnega kruha prodajati, kakor mešanega. Druga naredba pa ukazuje, da peki od gostilničarjev ne bodo smeli starega kruha jemati nazaj v zameno. Tako se bo do prihodnje žetve prihranilo nekoliko pšenice in rži, katerih primanjkuje.

Nekaj za poljedelce. Doslej se je vedno priporočalo gnoj podoravati. Reklo se je, da je potrat, če je kdo travniku ali njivi gnoja po vrhu natrosil. Sedaj so pa začeli nekateri zadnje gnojenje priporočati ne-le na travnikih, ampak tudi na njivah. Pravijo, da koreninice rastlin lože dobe hrano, če se po vrhu gnoji. Najbolje se to zgodi zdaj v jeseni. Priporoča se tudi, travnikom in njivam privoščiti več vode, kakor smo bili dosedaj vajeni. Suša pridelke bolj zmanjšuje, kakor pomanjkanje gnoja. Zato menijo nekateri, da naj bi se zgradili posebni vodnjaki, da bi se ob času suše travniki škropili.

Kdo se more proglasiti za mrtvega? Za mrtvega bo po novem zakonu mogoče proglasiti tistega, ki je bil pred 30. leti rojen, pa se deset let nič ni izvedelo o njem; nadalje tistega, kdor je bil v vojski težko ranjen ali pogrešan, pa se tri leta ni nič o njem izvedelo, in tudi tistega, ki je bil na neki ladji, o kateri se tri leta nič ne ve, kaj je z njo.

Oporoke. Po novem zakonu smejo biti pri oporokah za prič. tudi ženske, redovniki in redovnice in tudi osebe, ki so bile zavoljo kakega hudodelstva, izvršenega iz dobičkaželjnosti, obsojene. Pri ustnih oporokah bodeta odslej zadostovali dve prič. ako moreta s prisego pritrditi to, kar oporoka obsega. Po novem imajo postavno dedno pravico stariši, potem stari oče in stara mati in njuni otroci in pa prastariši, ne pa prastarišev potomci. Tudi se ne bo več pozivedovalo o daljnjih sorodnikih umrlega, katerih bi se pokojnik, ki je umrl brez oporoke, gotovo ne bil v oporoki spomnil, ako bi jo bil delal. Znašli so mu bili ti daljni sorodniki popolnoma neznani.

Skrb za otroke. Po novem zakonu sme sodišče očetu, ki se nesramno ali nenravno obnaša, vzeti očetovsko pravico in ga postaviti pod nadzorstvo. — Zavod, ki je sprejel zanemarenega otroka v vzgojo, sme od sodišča zahtevati, da se mu otroka ne odvzame prej, dokler ni njegova vzgoja dokončana. — Ako se oče in mati ločita, tedaj sodišče določi, kdo naj ima otroke. Stroške za otroke mora plačati oče. Tisti izmed starišev, pri katerem niso otroci, sme včasih z otroki govoriti. — Nezakonski otroci bodo odslej imeli po materi isto dedno pravico, kakor njeni zakonski otroci, in pravico do dedščine, do katere bi jo imela mati. Mož žene, ki je imela nezakonskega otroka, sme dati temu otroku svoje ime. V tem slučaju on podpiše pri notarju ali pri sodišču listino, v kateri je povedano, da je s tem zadovoljen. Podpiše listino tudi varuh otroka, in ista se potem izroči politični gospodski. Za nezakonskega otroka mora skrbeti oče, če ta ne more, mati, ali pa materini stariši. Mati sme zahtevati, da oče gotov znesek za njo in za otroka vloži pri sodišču že pred porodom. Ako mati ne skrbi za otroka, ga ji sme oče vzeti. Sodišče lahko uradno dožene otrokovo domovinsko pravico. — Za svojega sme vzeti kakega otroka tisti, ki je dovršil 40. leto. Zakonski drug mora biti s tem posinovljenjem zadovoljen. Posinovljenec dobi ime tistega, ki ga je vzel za svojega, lahko pa ohrani poleg tega še svoje prejšnje ime.

Proti alkoholu. C. kr. namestništvo v Trstu je izdalo za Primorje odredbo, po kateri je ne-le ob nedeljah in praznikih točenje žganja popolnoma prepovedano, ampak je tudi ob delavnikih dovoljeno točiti žganje samo od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Zbirka protialkoholnih spisov «Sv. vojske». Tiskarna sv. Cirila in Metoda v Mariboru je začela izdajati za naš čas zelo primerne brošure v pospeševanje treznosti. Cena brošure je šest vin., po pošti devet vin., 100 izvodov

pet kron. Dozdaj sta izšli dve brošuri. Prva je: „Alkohol in mladina“, druga pa nosi naslov: „Žganje“.

Okrožnica na vsa županstva na Kranjskem. S 1. avgustom je stopil v veljavo cesarski ukaz z dne 1. avgusta 1914 drž. zak. št. 194, s katerim se za dobo dokler trajajo z vojnim stanjem povzročene izredne razmere, ukrepajo določila za preskrbovanje prebivalstva z neobhodno potrebnimi rečmi. Na podlagi določil tega ukaza ima politično deželno oblastvo pravico zaukazati od časa do časa ali redno ponavljajoče se popisovanje zalog za življenje neobhodno potrebnih stvari. V sporazumu z vojaško upravo sme politično deželno oblastvo za preskrbovanje občin zahtevati od izdelovalcev odnosno pridelovalcev in kupčevalcev te zaloge ter jim naložiti dolžnost dobave, ako se blago drugače ne more nabaviti za primerno ceno. Za tistega, ki bi hotel svojo zalogo zatajiti, ali po političnem oblastvu naloženo mu dobavno dolžnost kršiti, predpisuje ukaz ostro kazni. Z ostro kaznijo se kaznujejo nadalje tudi one osebe, ki bi izrabljale izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, zahtevale za neobhodno potrebne stvari očitno čezmerne cene, one osebe, ki bi nakupile neobhodno potrebnih reči ali omejile njih izdelovanje z namenom, da bi nato čezmerno zvišale njihove cene, ali, ki bi z neresničnimi poročili ali z drugimi pripomočki hotele koga premotiti ter povzročiti na ta način draginjo za življenje neobhodno potrebnih reči. Navedena postavna določila olajšujejo v veliki meri aprovizacijo občin, vsled česar se je zdelo deželnemu odboru potrebno županstva na ta ukaz opozoriti ter jim obenem naročiti, da strogo pazijo, da se ne bodo sedanje izjemne razmere na škodo prebivalstva izrabljale. — Deželni odbor.

Razglas. Vsled vojne se lahko zanese v naše kraje tudi goveja kuga. Da bode vsak živinorejec takoj pri izbruhu to zelo nevarno kugo parkljevcev spoznal, se prikazni taiste objavijo: Goveja kuga je vročinska, jako nalezljiva, kakor kuga širca se bolezen goveje živine, ki pohaja tudi na ovce in koze ter se označuje s posebnim vnetjem vseh sluznih kož ali sluznic prebavnih organov. Doma je v Aziji ter se širi samo od tod po prometu v druge dežele. Ako je živinče po bolnem živinčetu okuženo, preteče od te dobe do dobe, ko se prikažejo znamenja bolezni, pet do sedem, redko kdaj več dni. Prva znamenja obolenja, ki se opazijo, so znamenja vročice: živinče namreč neče jesti in prežvekovati, koža in mišice se mu tresejo po različnih delih telesa, dlaka je mršava, posebno na hrbtu, kožna toplina je neenako razdeljena ter pogostoma menjava, posebno po nogah, ušesih in na postavi rogov, smrček je vroč, mleko pojemlje. Živinče je otožno, mlohavo ter se ne zmeni za nič; nekatero kaže neki nemir, prestopa se, muka in tolče z nogami. Po bolj rdeči sluznici raznih delov gobca, zlasti usten, na dlesnih in jeziku, redkeje na čeljustih se kažejo temnordeče, pozneje sive ali sivorumenne, tudi združujoče se maroge, rahlo se naložene hraste, ki se premene v površne, plitke tvore ali čire (takozvane erozije); iz gobca se cedi vlačna sluz, včasih grda smrdeča slina. Očesne vejice so otekle, očesna veznica je pordečena, solze se obilneje izločajo, nosna sluznica je jako rdeča, iz nosa se cedi spočetka tenek sluzasto-gnojast, pozneje tudi rjav, smrdeč gnojničast celo krvav iztok. Sopenje je spočetka le malo hitreje, in včasih živinče kratko zakašlja. Sluznica osramja in sramnice krav je otekla, marogasto in progasto pordela, včasih posejana z majhnimi sivimi ali rumenimi

pikami; ko se te pike odločijo, se pokažejo temnordeča krvaveča površna uljesca. Iz sramnice se cedi sluzastognojast, včasih s krvjo pomešan iztok. Te izpremembe naraščajo v sledečih dneh; živinče postane mlohavo in slabotno ter je včasih bolj občutljivo, če ga pritisneš kje po hrbtu in bedru; sopsti začne prav hitro, kratko, da se brž zapazi, ter ječi ali stoka; kratkoma, zamolko in boleče pokaljšava. Drugi ali tretji dan po obolenju se razločno prikažejo znamenja hude bolezni v črevih; živinče nič več ne je in ne prežvekuje, blato, ki se iz črev izpraznuje, postaja kakor močnik, potem tekoče, umazano sivo, temno-rjavo, smrdeče, včasih s sluznimi capami in s krvjo pomešano te se z nekim siljenjem, celo tako, da izstopi ritnik, včasih nehotno iztreblja. Bolno živinče hitro propada, hujša vedno bolj, koža postane suha, dlaka razmršena, brez svila ali leska, oko upada, veznica mu postane bleđa, pogled je moten, otožen. Živinče čim dalje bolj slabi, leži največ s podprto glavo ter pogine navadno med četrtem in sedmim dnevom po obolenju. Močno breje krave na višji stopinji te bolezni navadno spovržejo. Pri nekaterem na kugi bolnem govedu se opazijo razen tega luskasti, vozličasti ali hrastasti po različnih mestih kože, jako pogosto pa tudi takega spuščaja ni. Prikazni goveje kuge, ki jih je oznaniti za bistvene, v nje začetku so torej vročina, mleko se manj ali celo nič ne izloča, živinče manj ali celo nič več ne je in ne prežvekuje, ni čedne izpremembe na sluznici gobca, nosa in sramnice ter kratek pretrgan kašelj in mahoma nastopajoča driska gori popisane vrste. Kadar se ta znamenja ob enem prikažejo pri govedu, se mora sumiti goveja kuga, ter je vsekakor dolžnost, stvar nemudoma naznaniti. V nadaljnjem teku bolezni je važno, da se navedene izpremembe povišujejo, da se prikaže obila, smrdeča driska, da živinče težje in težja diha ter mu moči naglo propadajo. Pri ovcah in kozah poteka kuga z enakimi prikaznimi kakor pri goveji živini; toda pri ovcah se vsled vnetja pljuč pridruži navadno še prav težavno dihanje ali sopenje. Vsak živinorejec ima dolžnost, kadar opazi pri svoji živini zgoraj navedene prikazni, oziroma znamenja, da to takoj nemudoma naznani županstvu.

C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 13. okt. 1914.

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju.

Iz nabiralne pole županstva Križe. Golnik: Mali Peter 3 K, Dolžan Mar. 3 K, Janc Jan. 40 v, Mali Hel. 40 v, Kerščar Mar. 40 v, Konec Pavla 1 K, Merlak Martin 20 v, Golmajer Neža 20 v, Štefe Marija 20 v, Doben Mar. 40 v, Dolžan M. 6 K, Gros Lovrenc 60 v, Zaplotnik Jernej 2 K, Grašič Janez 40 v. — Skupaj 18 K 20 v.

Iz nabiralne pole gasilnega društva v Škofji Loki: Prostovoljno gas. društvo 18 K, Rafael Thaler 20 K, Tavčar Jernej 50 v, Primožič Franc 1 K, Pokorn Bl. 50 v, Babič Franc 50 v, Kraševic Janez 1 K, I. Grohar 1 K, Kandiž Fr. 50 v, Sušnik 1 K, Jamnik A. 1 K, Šimen Logonder 40 v, Papa Fr. 40 v, Čemažar Blaž 40 v, Oblak Tine 50 v, Kavčič J. 1 K, Jesenovec Franc 1 K, Planina Lovro 50 v, Ivan Debelak 1 K. — Skupaj 50 K 20 v.

Iz nabiralne pole župnije Duplje: Bohinjec Peter 10 K, Završnik Karl 10 K, Klemenček 3 K, Jeglič Marija 3 K, Janež 2 K, Oplen 2 K, Janihar 2 K, Krivc 2 K, Kviš 2 K, Okorn 2 K, Košir 2 K, Blejka 2 K, Prosen 2 K, Pemška 2 K, Bajželj 2 K, Bajželj 2 K, Boštar 2 K, Lukec 2 K, Kuhar 2 K, Bohinjec Marijana 1 K, Jeglič 1 K, Babič 1 K, Oplen 1 K, Čevka 1 K, Krivc 1 K, Zumr 1 K, Arh 1 K, Dasar 1 K, Teran 1 K, Kaniž 1 K, Roje 1 K, Šuštar 1 K, Kregulj 1 K, Trnovc 1 K, Vrešnjek 1 K, Jernejovec 1 K, Peter 1 K, Tomc 1 K, Gastaj 1 K, Sitar 1 K, Kajžar 1 K, Bida 1 K, Kajžovec 1 K, Vogvar 1 K, Smole 1 K, Cestar 1 K, Juklja 1 K, Vrtač 1 K, Frin 1 K, Voznikar 1 K, Jeglič 1 K, Podakar 1 K, Grabra 1 K, Poldar 1 K, Maren 1 K, Gradi-

šar 1 K, Grogar 1 K, Ukanc 1 K, Drač 1 K, Jelar 1 K, Jelar 1 K, Kostevc 1 K, Martinškova 1 K. — Skupaj 100 K.

Nabiralna pola gospe Stanislave Melhote v Voklem: Aljaž Janez 1 K, Belekari Miha 50 v, Kristanc Katarina 50 v, Presek Johana 40 v, Logar Martin 40 v, Naglič Mana 40 v, Pravkar Mica 40 v, Vidmar Marija 20 v, Pirc Miha 40 v, Štempihar Mica 20 v, Kalan Mica 20 v, Pirc Janez 2 K, Pirc Jernej 1 K, Prebačev: Rozman Fr. 1 K, Stare Elizabeta 5 K, Vekovec Janez 1 K, Zupan Marija 2 K, Jenko Josef 3 K, Šorn Janez 2 K, Čebašek Janez 1 K, Šimnovec France 50 v, Stibilj Johana 60 v, Novak France 1 K, Žilovec Franca 40 v, Novak Janez 4 K, Hrastje: Zmrzlikar Ana 2 K, Stare Aleš 1 K, Kadivec Marija 1 K, Novak Gašper 3 K, Zbašnik Fr. 10 K, Peče Neža 1 K 40 v, Brodar 8 K, Pravst Johana 40 v, Mrak Matevž 2 K, Naglič Aleš 1 K, Naglič Marijana in Angela 60 v, Škerl Ana 60 v. Prebačev: Nadižar Frančiška 40 v, Pipan Marija 30 v, Mrak Mica 40 v, Zevnik Mina 60 v, Perčič Marija 40 v, Perčič Franca 40 v, Kadivec Matevž 1 K, Mrak Jera 30 v, Strupl Janez 1 K, Zupan Jožef 1 K, Mrak Urša 24 v, Zavpe Janez 1 K, Pravst Jožef 1 K, Ropret Janez 1 K, Rozman Aleš in France 1 K. Skupaj 69 K 44 v.

Zahvala. Damski odbor „Rdečega križa“ v Kranju se iskreno zahvaljuje Marijini družbi v Velesovem za veliko-dušni dar 40 K.

ZADNJE VESTI.

Dunaj, 5. novembra. Včeraj so bili Rusi na reki Vislok, ki se steka v San, vrženi iz svojih postojank. Naši so vjeli 1000 Rusov. Tudi v Strijski dolini so naši Ruse potisnili nazaj in vjeli 500 Rusov. Na Visli so Rusi izgubili 200 častnikov neke kavkaške divizije.

Berlin, 5. novembra. Velika nemška križarica „York“ je dne 4. t. m. dopoldne v zalivu Jade zadela ob mino in se potopila. Rešena je bila nekako polovica posadke, 328 mož.

Berlin, 5. novembra. Iz Berlina v Bruselj bo začel voziti brzovlak. Nemci so zopet začeli streljati na Reims.

Rim, 5. novembra. Neki avstrijski zrakoplovec je metal včeraj deset minut bombe na črnogorsko mesto Bar in napravil mnogo škode.

Rim, 5. novembra. Novi italijanski kabinet je tako sestavljen, da je Salandra prevzel predsedstvo in notranje zadeve, Sannino zunanje zadeve, Carcano zakladnico, Daneo finance, Grippo pouk, Zupelli vojno in Viale mornarico. Ministrstvo bo kazalo energijo. V njem so zastopane razne stranke, seveda liberalne.

London, 5. novembra. Nemško brodovje je bombardiralo Yarmouth na Angleškem. Tri manjše angleške ladje so zadele ob mine in se potopile. Angleško vojno brodovje se ni podalo v boj.

Sofija, 5. novembra. Ministrski svet je sklenil, da Bolgarija na vsak način ostane nevtralna, sicer se bode pa ozirala na ravnanje Romunije.

Premog

trboveljski, najboljše kakovosti, ima vedno v zalogi ter prodaja najceneje turdka

J. Kušlan, Kranj.

Samo X 6.50

boljše K 8.50 in 10.50

stane v

Prvi gorenjski razpošiljalni

Ivan Savnik, Kranj

4 1/2 m za eno fino zimsko žensko obleko, v poljubni barvi.

Čevlji moderni in trpežni finejši kot povsod drugod.

Zimsko triko perilo

za vojake od najcenejše vrste po zelo ugodni ceni.

Pelerine moške, doma izdelane, samo še nekaj časa

K 7.50, 8.50, 9.50.